mavocentraal

Dyslexie- en Dyscalculieprotocol

Inhoud

Inleiding 3
1. Dyslexie 3
2. Signalering en diagnose 3
3. Dyslexieverklaring 3
3.1 Faciliteiten voor leerlingen met dyslexieverklaring 4
3.2 Maatwerk bij de talen 4
3.3 Centraal Examen 4
4. Communicatie in de school 4
5. Wat verwachten wij van de leerlingen 4
6. Dyscalculie 5
7. Dyscalculieverklaring 5
7.1 Faciliteiten voor leerlingen met dyscalculie 5
7.2 Centraal Examen 5
8. Communicatie en verwachtingen 5

Inleiding
Mavo Centraal zet zich in om leerlingen met dyslexie en dyscalculie te ondersteunen zodat zij het onderwijs zo goed mogelijk kunnen volgen. In dit protocol wordt omschreven hoe wij voorzien in de basisondersteuning van leerlingen met dyslexie en dyscalculie en wat deze leerlingen van de school mogen verwachten en wat de school van deze leerlingen en ouders/verzorgers mogen verwachten.

1. Dyslexie

Van dyslexie is sprake als de beheersing van het lees- en/of spellingniveau duidelijk achterblijft bij de rest van de ontwikkeling en ondanks extra instructie en begeleiding de problemen blijven bestaan.
Dyslexie heeft gevolgen voor vrijwel alle vakken. Door problemen met technisch lezen kan een leerling moeite hebben om een tekst te begrijpen. Spellingsproblemen kunnen invloed hebben op de constructie van een tekst waardoor de boodschap minder goed overkomt. Omdat exacte vakken soms ook veel tekst bevatten, kan het (te) veel tijd kosten de desbetreffende tekst te vertalen naar de gevraagde som.

Dyslectische leerlingen in het VO kunnen problemen hebben met:

- Lezen en/of spellen op woordniveau in het Nederlands;
- Spelling, woordbetekenis en grammatica van de moderne vreemde talen specifiek bij Engels;
- Het snel en accuraat lezen bij alle vakken;
- Het snel en accuraat spellen bij functioneel schrijven;
- Het omzetten van gesproken in geschreven tekst;
- Het tegelijk uitvoeren van bovengenoemde taken (bijvoorbeeld luisteren en aantekeningen maken);
- Het snel begrijpen van gelezen teksten.

Niet al deze problemen doen zich, in gelijke mate, bij alle leerlingen met dyslexie voor.

2. Signalering en diagnose

In de meeste gevallen is bekend welke brugklasleerlingen last hebben van dyslexie, omdat de diagnose al op de basisschool is gesteld.
Op Mavo Centraal is het mogelijk om leerlingen die ernstige problemen hebben met spelling en/of lezen te laten screenen door middel van het afnemen van een signaleringsdictee. Naar aanleiding van de uitkomst van dit dictee krijgen ouders/verzorgers en de leerling het advies om al dan niet aanvullend onderzoek te laten doen.

3. Dyslexieverklaring

Wanneer eenmaal door een erkende deskundige de diagnose dyslexie is gesteld, dan wordt een dyslexieverklaring afgegeven. Deze verklaring is noodzakelijk om in aanmerking te komen voor de wettelijke (examen)faciliteiten die er voor leerlingen met dyslexie zijn.
Bij de dyslexieverklaring horen begeleidingsadviezen die de leerling helpen beter met de dyslexie om te gaan. Deze adviezen verschillen per leerling, omdat niet alle dyslectische leerlingen behoefte hebben aan dezelfde compensaties/dispensaties.
Op Mavo Centraal wordt per leerling bekeken welke ondersteuning of faciliteiten nodig zijn en dit wordt geregistreerd in Magister. Het gebruik van bepaalde hulpmiddelen zoals een laptop is toegestaan en het gebruik hiervan gaat altijd in overleg met de vakdocent en de coach. Afspraken over deze hulpmiddelen worden vastgelegd in Magister. De hulpmiddelen worden in principe niet door de school aangeschaft, dit valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers.

3.1 Faciliteiten voor leerlingen met dyslexieverklaring

- Extra tijd voor toetsen: bij 40 minuten 10 minuten extra tijd, bij 80 minuten 20 minuten extra tijd en bij 120 minuten 30 minuten extra tijd.
- *Voor de beoordeling van spelling gelden voor alle kandidaten dezelfde regels. Er is dus geen sprake van verminderde aftrek voor leerlingen met dyslexie. De beoordeling van spelling is minder dan 10% van de totale beoordeling.*

3.2 Maatwerk bij de talen

Nederlands en Engels zijn verplichte vakken voor alle leerlingen in alle leerjaren; het minimale niveau dat leerlingen moeten behalen in de onderbouw is vastgelegd in de kerndoelen. Wanneer de dyslexie de leerling ernstig beperkt, kunnen er op basis van de begeleidingsadviezen in de dyslexieverklaring voor onderdelen van kerndoelen vrijstellingen gegeven worden. Deze vrijstellingen mogen de doorstroming van de leerling naar de bovenbouw niet in de weg staan.

Als tweede moderne taal biedt Mavo Centraal in de onderbouw Frans aan. Er wordt geen ontheffing verleend aan dyslectische leerlingen. Op basis van de begeleidingsadviezen uit de dyslexieverklaring, kan de school wel het programma aanpassen door bijvoorbeeld meer de nadruk te leggen op mondelinge communicatie en minder op leesvaardigheid.

Als in de dyslexieverklaring opgenomen staat dat de leerling baat heeft bij het gebruik van dyslexiehulpmiddelen, zoals voorleessoftware, dan zijn de ouders/verzorgers zelf verantwoordelijk voor de aanschaf van het dyslexie hulpmiddel en is de leerling zelf verantwoordelijk voor het kunnen omgaan met het hulpmiddel.

In de bovenbouw heeft de leerling door de vakkenpakketkeuze de mogelijkheid de tweede moderne vreemde taal niet te kiezen.

3.3 Centraal Examen

Leerlingen die in het bezit zijn van een dyslexieverklaring, komen op grond van artikel 55 van het Eindexamenbesluit in aanmerking voor een verlenging van de examentijd bij het Centraal Examen van 30 minuten. Op basis van dit artikel kunnen ook andere aanpassingen worden aangevraagd, mits deze aansluiten bij de begeleidingsadviezen uit de dyslexieverklaring.

4. Communicatie in de school

Docenten krijgen via de coach informatie over de leerling met dyslexie. De coach geeft in Magister en in het klassenoverzicht aan of de leerling dyslectisch is. Leerlingen, docenten en ouders kunnen om meer informatie vragen bij de ondersteuningscoördinator (dzuijdgeest@lmc-vo.nl).

5. Wat verwachten wij van de leerlingen

De leerling is er zelf verantwoordelijk voor om zijn of haar dyslexiepasje bij zich te hebben om dit tijdens toetsmomenten of de les te kunnen laten zien aan de docent.
De leerling zoekt contact met zijn coach wanneer er behoefte is aan advies of verdere ondersteuning.

6. Dyscalculie

Van Dyscalculie is sprake als leerlingen ernstige en hardnekkige problemen ervaren bij het aanleren en automatiseren van reken- en telhandelingen. Begrip van getallen is er vaak ook niet. Net als bij dyslexie worden deze problemen niet veroorzaakt door een gebrek aan intelligentie of te weinig onderwijs

7. Dyscalculieverklaring

Wanneer eenmaal door een erkende deskundige de diagnose dyscalculie is gesteld, kan er een dyscalculieverklaring worden afgegeven. Deze verklaring is noodzakelijk om in aanmerking te komen voor de wettelijke (examen)faciliteiten die er voor dyscalculische leerlingen zijn.
Bij de dyscalculieverklaring horen begeleidingsadviezen die de leerling ondersteunen om beter met de dyscalculie om te gaan. Deze aanbevelingen verschillen per leerling, omdat niet alle dyscalculische leerlingen dezelfde ondersteuningsbehoefte hebben.
Op Mavo Centraal sluiten wij aan op de aanbevelingen die vallen onder de verantwoordelijkheid van de school.
Het gebruik van bepaalde hulpmiddelen zoals laptop, rekenmachine en/of formule blad is in sommige gevallen toegestaan. Het gebruik hiervan gaat altijd in overleg met de vakdocent en coach en afspraken hierover worden vastgelegd in Magister. Het aanschaffen van hulpmiddelen valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers.

7.1 Faciliteiten voor leerlingen met dyscalculie

- Extra tijd voor toetsen bij het vak wiskunde, natuurkunde, biologie en economie: bij 40 minuten 10 minuten extra tijd, bij 80 minuten 20 minuten extra tijd en bij 120 minuten 30 minuten extra tijd.
- Bij toetsen mag de leerling gebruik maken van een rekenmachine en de standaard rekenkaarten.

7.2 Centraal Examen

De leerling met een officiële dyscalculieverklaring heeft recht op 30 minuten extra tijd bij het centraal examen waarbij rekenen een rol speelt. Ook mag de leerling gebruik maken van de standaard rekenkaarten die zijn uitgegeven door het College voor Toetsen en Examens.

De centrale examens waarbij rekenen een rol speelt zijn in o.a. wiskunde, natuurkunde, biologie en economie.

8. Communicatie en verwachtingen

Docenten krijgen via de coach informatie over de leerling met dyscalculie. De coach geeft in Magister en in het klassenoverzicht aan of de leerling dyscalculie heeft. . Leerlingen, docenten en ouders kunnen om meer informatie vragen bij de ondersteuningscoördinator (iverbij@lmc-vo.nl).
De leerling of zijn of haar ouders/verzorgers zoeken contact met de coach wanneer er behoefte is aan advies of verdere ondersteuning.